

MEMLEMSBLAD FÖR KUNGL. GÖTA TRÄNGKÅRS KAMRATFÖRENING • REDAKTÖR OCH ANSVARIG UTGIVARE: KAPTEN GÖSTA ALM

DE MILITÄRA KAMRATFÖRENINGARNA

Kungl. Göta trängkårs kamratförening i Göteborg firar i dagarna sitt 15-årsjubileum. Med anledning härav har föreningens ordförande, konditor B. Nilsson, vänt sig till Militärbefälhavaren för III. militärområdet, generalmajor F. Högberg, och bitt generalen uttala sig om betydelsen av de militära kamratföreningarna.

Götaträngaren är här i tillfälle att publicera militärbefälhavarens uttalande.

Tanken på bildandet av militära kamratföreningar synes här i Sverige ha väckts till liv eller åtminstone omsatts i praktisk verklighet genom 1925 års nedrustningsbeslut. Det var ganska förklarligt, att personalen, tillhörande truppförband dömda till upplösning ville genom en organiserad sammanslutning bevara regementets eller kårens minnen och traditioner. Uppslaget befanns beaktansvärt och det torde väl knappast finnas något av de truppförband, som indrogos efter 1925, som icke lever i form av en kamratförening. Och uppslaget följdes snabbt även av de kvarlevande truppförbanden. Syftet med dessa senare kamratföreningar blev, förutom att värda traditionerna och stärka kamratskapet, jämväl att utgöra en före-

Generalmajor Folke Högberg

ningslänk mellan truppförbandet och bygden, enkannerligen med de där boende värnpliktiga, som vid truppförbandet fått sin militära utbildning.

Dessa kamratföreningar, såväl de, som anknyta till indragna truppförband som de, vilka tillhöra ännu verksamma, ha hittills varit mycket livaktiga. De förra kunna, av naturliga skäl, icke påräkna någon ökning av sitt medlemstantal; även om livaktigheten är stor och nya medlemmar ännu tillkomma så kan dock

det faktum icke förbises, att de förr eller senare äro dömda att försvinna med den siste medlemmens död. De senare åter kunna i allmänhet glädja sig åt ett alltjämt stigande medlemsantal och i bildandet av lokalavdelningar i skilda delar av landet.

Såväl det ena som det andra slaget ha haft och ha obestriddigen stor betydelse för försvaret. Icke minst under beredskapsåren vaknade en mera allmän förståelse för försvarets betydelse och för samhörigheten mellan folk och försvar. Försvarsviljans främjande har en god jordmån i de militära kamratföreningarna.

Den kamratliga samvaron har även sitt värde. Den bringar ökad ömsidig förståelse till båtnad för alla parter. Icke minst för personalen i aktiv tjänst är det av betydelse att erfara hur föredettingarna se på sin tid i den militära tjänsten. Det okonventionella umgänget under sammanträdena kan ge goda uppslag till förbättringar till båtnad för tjänsten.

Helt naturligt rör sig samtalen dock mest om ämnet "Minns du..." Givetvis gäller detta främst kamratföreningarna för indragna truppförband: deras medlemmar ha ju föga att tala om det nuvarande och det

kommande. Men även i kamratföreningarna för levande truppförband rör man sig nog mest i minnenas värld. Visserligen gör man allt för att intressera de gamla kamraterna för nuvarande förhållanden vid truppförbandet. Uppvisning i modern strid, förevisning av ny materiel m. m. brukar ju stå på programmet för dessa kamratföreningars sammanträden.

Man kan dock undra, om icke dessa kamratföreningar skulle kunna ge något mera, något direkt positivt, något till påtaglig fördel för regementet, för kåren. Jag syftar härvid främst på den frivilliga befälsutbildningens understödande och befrämjande genom kamratföreningarna. Hur skulle det vara om kamratföreningarna inom sig bildade särskilda sektioner för frivillig befälsutbildning? Det är främst kamratföreningens egna medlemmar, särskilt de yngre men jämväl alla ännu krigstjänstskyldiga, som man vill ha med i den frivilliga befälsutbildningen. De ha redan genom anslutningen till kamratföreningen visat ett intresse för försvaret; genom frivillig befälsutbildning kan detta intresse göras direkt fruktbarande för truppförbandet. Men även genom propaganda för frivillig befälsutbildning, gärna i samband med anslutning till kamratförening, kan säkert kamratföreningarnas medlemmar verka i försvarsfrämjande syfte. Behovet av värnpliktigt befäl är synnerligen stort vid alla truppförband. Visserligen tillgodoses detta behov genom krigsplacering, men de som krigsplaceras i befälsbefattning behöva vidmakthålla och förkovra sina kunskaper. Det synes som om kamratföreningarna dels genom medlemmarnas deltagande i frivillig befälsutbildning, dels genom propaganda för sådan utbildning skulle ha ett rikt fält för sin verksamhet.

Även andra former för stödande av truppförbandet synas böra upptagas på kamratföreningarnas program, såsom främjande av rekryteringen av den fast anställda personalen, bidrag till manskapsbiblioteken (en lätt realiserbar uppgift) och stöddandet av den militära idrotten genom priser.

Enligt min uppfattning skulle kamratföreningarna i väsentlig mån öka sin redan nu stora försvarsfrämjande betydelse om de, utöver sin

Göta trängkårs Kamratförening i Göteborg 15 år

Den 19. februari firar Kungl. Göta trängkårs kamratförening i Göteborg sitt 15-årsjubileum.

Det kan i detta sammanhang vara på sin plats att med några ord beröra göteborgsföreningens tillkomst och verksamhet under de gångna 15 åren.

GÖTA TRÄNGKÅR

Förtvarande personal vid Göta trängkår, officerare och underofficerare, stamanställda samt värnpliktiga, bosatta i Göteborg med omnejd, inbjudas härmed för bildandet av en kamratförening att sammanträda å Restaurant Gamle Port lördagen den 26. dennes kl. 7 em.

Inbjudarna.

1934 Detta meddelande stod att läsa i Göteborgspressen den 19 maj 1934, och den 26 maj ägde sammanträdet rum på Gamle Port. Välkomstanförandet hölls av poliskonstapel Sum. Seeger, vilken sedermera valdes till föreningens förste ordförande. Ett 20-tal närvarande antecknade sig som medlemmar och en interimstyrelse bildades. Denna kallade till nytt sammanträde den 12 juni.

Vid detta sammanträde företogs val av styrelse, vilken senare konstituerade sig med följande sammansättning:

Ordförande Sam. Seeger

V. ordförande C. E. Kolming

Sekreterare Anders Redén

V. sekreterare Emil Rogård

Kassaförvaltare Einar Strandberg

Suppleanter K. W. Karlsson och H.

W. Hanefors.

ideella verksamhet för försvarsviljans stärkande även ville på sitt program upptaga verksamhet av ovan angivet slag syftande till ett direkt stöd åt sina truppförband.

Skövde i januari 1949.

Folke Högberg.

Militärbefälhavare för III. militär-
området.

Herr Seeger, som var en av inbjudarna till det första sammanträdet, kan taga åt sig äran av att vara göteborgsföreningens stiftare, ett initiativ, som många ha anledning att vara honom tacksam för.

Den 4 oktober ägde ett höstmöte rum, varvid 27 nya medlemmar invaldes och stadgarna fastställdes. Därmed var isen bruten och föreningen kunde med tillförsäkt se framtiden an.

1935 Första sammanträdet detta år ägde rum den 7. mars. Föreningen hade från T 2 inbjudit dåvarande sergäntan A. Sunnerbo, som höll ett kåserande föredrag om regementsstaden Skövde. Den 11 juni kallades medlemmarna till ett extra sammanträde, varvid beslöts att anordna en gemensam resa till Skövde med anledning av trängtruppernas 50-årsjubileum. Föreningsmärket diskuterades för första gången vid detta sammanträde.

Senare erhöll föreningen en särskild inbjudan från T 2 att delta i jubileumsfestligheterna, och den 1. september på morgonen ställde många göteborgare färden till Skövde, där gemensam samling ägde rum vid T 2. Tillsammans med alla andra f. d. götaträngare, som infunnit sig, bildade göteborgarna ett veterankompani, som avlämnades till dåvarande kårchefen, major A. Holmberg. Mer än 25 procent av veteranerna voro göteborgare.

Denna dag, den 1 september 1935, bildades Kungliga Göta trängkårs kamratförening, i vars styrelse göteborgsföreningen fick två platser. Den jubilerande göteborgsföreningen är alltså mer än ett år äldre än moderföreningen.

1936 Till föreningens andra årsmöte den 8. februari 1936 hade inbjudits major Jens Falkenberg, som talade om trängtruppernas tillblivelse och historia. Detta år ägde ytterligare tre sammanträffar rum. Bl. a. ordnades en utflykt till Floda och Hindås och den 28. november deltog för första gången medlemmarnas fru-
ar. Det var vid en supé med dans,

som anordnats på Hantverksföreningens restaurant.

1937 blev ett händelserikt år. Anders Redén debuterade som medarbetare i Göträngaren och kapten Lars Carell skänkte en tavla till föreningen, vilken var avsedd att på ett eller annat sätt stärka föreningens kassa. En busstur företogs till fanjunkare Frössling i Alfhem och en stormig dag i september kastade m/f Varholmen loss från Träpiren i Göteborg och förde medlemmarna ut på en fisketur, där dock fiskelyckan blev mindre god. På höstsammanträdet i november uppkom för första gången tanken på anskaffandet av en föreningsfana.

1938 Vid årsmötet i februari, där fanjunkare Riste var gäst, utlottades kapten Carells tavla. I maj företogs en utfärd till Alvsborgsön och Västberget och efter återkomsten serverades ärtmiddag i Nya Varvets matsal. Denna utfärd filmades. På höstsammanträdet diskuterades för första gången ev. samarbete med övriga kamratföreningar i Göteborg.

1939 Jubileumsåret 1939 gick in. Det femte årsmötet hölls med damer på S:t Eric's källare. Ordföranden Sam. Seeger undanbad sig vid detta årsmöte omval och Bertil Nilsson övertog ordförandeklubban. Han firar alltså i år 10-årsjubileum som föreningens ordförande. Fanjunkare Feiding gästade vid detta sammanträde föreningen. Det året gjordes också en bussutflykt till Grimmeredssjön och Backamo, den gamla lägerplatsen. Nya stadgar godkändes och i december anordnade de Militära Kamratföreningarna i Göteborg en soaré till förmån för beredskapsmän i Göteborg med omnejd. Initiativtagare till denna soaré var föreningens nye energiske ordförande.

1940 Trots beredskapsinkallelser hölls även under krigsåren de ordinarie sammanträdena och nya initiativ togos. Tanken på samarbete mellan de militära kamratföreningarna i Göteborg uppkom ånyo. Samarbete kom också till stånd och fick en omfattning, som sträckte sig över hela landet. På göteborgsföreningens initiativ bildades nämligen en riksorganisation av landets alla kamratföreningar och denna organisation trädde i omedelbar aktion för frivillighjälpen till Finland. Någon

Från vänster ses föreningens älderman C. Kolming, föreningens nuvarande ordförande Bertil Nilsson, föreningens stiftare och förste ordförande Sam Seeger samt överste Unge. Bilden är tagen vid föreningens 10-årsjubileum.

krigshjälp hann organisationen dock ej lämna, då fred slöts innan verksamheten hunnit komma igång, men behovet av fredshjälp var lika stort, och på denna inriktade sig nu organisationens verksamhet.

På ett sammanträde i november 1940 beslöts att föreningen skulle ekonomiskt delta i anordnandet av en julfest för de inkallade. Föreningens ordförande, som själv deltagit som frivillig i Finland, berättade på detta sammanträde om sina upplevelser under tjänstgöringen på andra sidan Bottniska viken. Detta år antogs också det av Trängkamraternas i Stockholm lanserade föreningsmärket av göteborgsföreningen.

1941 På årsmötet i februari var kapten Carell gäst. Han lovade då att skänka ännu en tavla till föreningen för att därigenom bidra till förverkligandet av tanken på en egen föreningsfana.

1942 Höstsammanträdet ägde rum den 3 oktober, varvid överste Unge gästade föreningen. Det var särskild högtid över denna sammankomst, där överste Unge med ma-

nande ord överlämnade den svenska flagga, som av "Svenska flaggans dag" i Göteborg skänkts till föreningen.

1943 Redan vid årsmötet i febr. tillsattes en kommitté, som skulle vara styrelsen behjälplig att förbereda 10-årsjubileets högtidliga firande 1944. Depåassistent Rosenblad var gäst vid detta årsmöte. I maj gjordes en utfärd till Göta flygflottiljs förläggning på Säve, där stora anstalter vidtagits för att resultatet av utfärden skulle bli så givande som möjligt. Flottiljen bjöd till sist på ärtmiddag och kamratföreningens ordförande tackade för maten och besöket genom att överlämna en tennkanna, vilken skulle uppsättas som vandringspris i idrott inom flottiljen.

På höstmötet detta år kunde ordföranden meddela att riksheraldikern godkänt det av H. Hanefors ritade förslaget till föreningsfana och vid 10-årsjubileet den 19 februari påföljande år fick föreningsmedlemmarna äntligen se drömmen om den egna fanan gå i uppfyllelse.

1944 Programmet vid 10-årsjubileet såg ut så här.

1. Arsmötet börjar kl. 18,00.
2. Samling med damer kl. 19,15.
3. Trumpetfanfarer kl. 19,30
4. Svenska fanan hälsas.
5. Hälsningsanförande av Bertil Nilsson.
6. Solosång av Mantalsassistent Ivan Feuk "Nämner Du Sverige" av Wide.
7. Invigning av föreningsfanan samt högtidstal av chefen för Kungl. göta trängkår, överste Th. Unge
8. Fanfarer.
9. Solosång av Mantalsassistent Ivan Feuk "Land Du välsignade" av Althén.
10. Överlämnande av diplom till hedersledamöter.
11. Unison sång. "Du gamla du fria".

SUPÉ — DANS.

Förutom överste Unge hade en representant från varje befälskategori vid T 2 inbjudits till jubileet.

I sitt högtidstal gav överste Unge kamratföreningen ett särskilt erkännande och tackade styrelsen för vad den utträttat under de gångna 10 åren. Därefter utvecklades kamratföreningens nya blåa sidenfana och föreningens medlemmar svuro faneden.

Till föreningens hedersledamöter utnämndes vid jubileet överste Unge och föreningens stiftare och förste ordförande Sam. Seeger.

Einar Strandberg, som varit medlem i föreningen och även i styrelsen sedan starten, överlämnade en klippbok med fotografier och alla de artiklar och notiser som under de gångna tio åren publicerats i göteborgstidningarna om föreningens verksamhet. Ett värdefullt aktstycke.

Kårens dag i Skövde firades den 11 september detta år med stora festligheter. Göteborgsföreningen deltog i dessa med en stor kontingent, vilken möttes vid stationen av hederspluton ur T 2 och musikkår.

Den 11 november gick höstmötet av stapeln. Gäst från T 2 var major Fischer, som talade om militär och civil disciplin och speciellt uppehöll sig vid hälsningsplikten, som då var särskilt aktuell.

1945 blev ett förhållandevis lugnt år i föreningens historia. Resultatet av februarimötet blev endast smärre ändringar i styrelsen.

Höstmötet hölls den 10 november. Härvid diskuterades Fo-befälhavarens tillkännagivande i pressen om bildandet av en Fo-kamratförening. Mötets åsikt var, att det var lämpligare att den personal, som under beredskapsåren tjänstgjort inom Göteborgs Fo, och som hade intresse av att gå in i en kamratförening, i stället borde ansluta sig till någon av de redan befintliga femton föreningarna. Vid detta möte beslöt föreningen också att stifta en blomsterfond.

1946 Föreningens 12:e årsmöte ägde rum i februari. Förvaltare Ljunggren från T 2 var gäst vid detta årsmöte. Medlemsantalet var nu uppe i omkring 300.

Den 30 maj firades Kamratföreningarnas Dag i Göteborg i samband med den omfattande försvarsutställningen under Rundtursveckan. Föreningarna marscherade från Gustaf Adolfs torg till Götaplatsen, där defileringsägde rum inför ÖB, general Jung. Initiativet till denna Kamratföreningarnas Dag togs, som vanligt, frestas man att skriva, av Göta trängkårs kamratförening i Göteborg.

1947 Ett annat vackert initiativ togs även detta år av göteborgsföreningen. Den 4 maj samlades föreningens medlemmar jämte medlemmar från Skövdeföreningen vid Kampanilen framför Sjöfartsmuseet i Göteborg för att hedra minnet av de svenska sjömän, som offrat sina liv under krigsåren och de beredskapsmän, som förolyckats i fosterlandets tjänst. Överste Unge talade och nedlade en krans, som en hyllning till de bortgångna.

1948 I augusti 1948 deltog göteborgsföreningen i Kungl. Göta trängkårs Kamratförenings årsmöte i Skövde. Deltagarna medföljde också på den utfärd, som i buss företogs över Varnhem och Husaby till Kinnekulle. Höstmötet ägde rum i Gathenhielmska reservatet. Till detta sammanträde hade red inbjudits, då styrelsen ville diskutera möjligheterna att låta Götaträngaren utkomma med ett extranummer till Göteborgsföreningens 15-årsjubileum. Resultatet av diskussionen föreligger här.

Redan tidigt under detta år hade styrelsen uppgjort programmet för det 15-årsjubileum, som föreningen nu går att fira. Programmet åter-

finnes på annan plats i tidningen.

Föreningens styrelse har idag följande sammansättning:

Ordförande Bertil Nilsson.
V. ordförande Einar Dittmer
Sekreterare Folke Östlund.
Kassör Gösta Schultz.
V. sekreterare Otto Gjertsson
Klubbmästare Elov Niklasson

Med dessa rader har red velat ge Kungl. Göta trängkårs kamratförenings alla medlemmar en koncentrerad inblick i den jubilerande göteborgsföreningens verksamhet under de gångna 15 åren. Att det har varit verksamhetsfyllda år torde inte kunna motsägas.

Den insats, som denna förening gjort i arbetet för samhörighet och gemenskap gamla och unga götaträngare emellan, kan icke nog värdesättas. Må föreningen även under kommande år lika energiskt och helhjärtat som hittills fortsätta sin verksamhet till förmån för sin kår och sitt land.

Göta trängkårs kamratförening i Göteborg lyckönskas varmt på sin jubileumsdag. G. A.

GÖTA TRÄNGKÅRS KAMRATFÖRENING I GÖTEBORG

är en sammanslutning av personer vilka fullgjort sin militärutbildning vid T 2 och består av befäl och meniga ur alla åldersklasser.

Ändamålet är sammanträffande några gånger årligen för gemensamt upplivande av minnen från utbildningen vid T 2, anordnande av utflykter och samkväm m. m. allt under vår FANA, som med vårt KAMRATMARKE, TRÄNGEMBLEMET och GÖTEBORGSVAPNET utgör den symbol omkring vilken vi samlas.

Dessutom innehar föreningen en svensk fana erhållen som gåva av

SVENSKA FLAGGANS DAG
GÖTEBORG

vilken överlämnades på vårt ordinarie höstmöte 3/10 1942.

ATT IAKTTAGA

Den, som önskar deltaga i kamratföreningens i Göteborg 15-årsjubileum på Lorensbergs restaurant lördagen den 19. februari kl. 19.15, torde insända anmälan härom antingen till

sekreteraren i Skövde

Fanjunkare P. Bäck, T 2 eller

sekreteraren i Göteborg

Folke Östlund, 3:dje Långgatan 32.

Anmälan måste ha inkommit före den 15. februari.

FÖRLÄGGNING natten 19.—20. kan genom kamratföreningens i Göteborg förmedling, erhållas på Lv 6 för en avgift av 50 öre. Första frukost kan också erhållas på Lv 6. Priset för denna är 85 öre.

Bliv medlem i
KAMRATFÖRENINGEN

SKÖVDE el'er GÖTEBORG!

PROGRAM

vid

KUNGL. GÖTA TRÄNGKÅRS KAMRATFÖRENINGENS
I GÖTEBORG

15-ÅRSMÖTE

lördagen den 19 februari 1949, kl. 19.15

i LORENSBERGS FESTVÄNING.

Kungl. Göta Trängkärs paradmarsch.

Korta förhandlingar enligt stadgarna.

Stridsbön.

Högtidstal av Överste Sten Camitz.

Land Du Välsignade.

Anförande av Överste Sten Camitz.

Generalsmarsch.

Du Gamla Du Fria.

Marcia Carolus Rex.

Supé med dans.

Samtliga musikstycken utföras av Hemvärnets musikkår, dirigent
Bror Lundström.

Klädsel: Vardagsdräkt.

Gynna tidningens annonsörer!

1934—1948

Ledamöterna av styrelsen i Kungl. Göta trängkärs kamratförening i Göteborg under de gångna femton åren framgår av nedanstående tabell.

År	Ordförande	V. ordförande	Sekreterare	Kassör	Klubbmästare	V. sekreterare
1934	Sam. Seeger	C. E. Kolming	Anders Redén	Einar Strandberg		Emil Rogård
1935	"	"	"	"	Bertil Nilsson	"
1936	"	"	"	"	"	"
1937	"	"	"	"	"	"
1938	"	Sigvard Moberg	"	"	"	"
1939	Bertil Nilsson	C. E. Kolming	Sigvard Moberg	"	Kjell Krüger	Harald Lanevik
1940	"	"	"	"	"	"
1941	"	"	"	"	H. W. Hanefors	Kjell Krüger
1942	"	"	Kjell Krüger	"	"	Folke Mark
1943	"	"	"	"	"	"
1944	"	"	"	Folke Östlund	Gösta Schultz	"
1945	"	"	"	Gösta Schultz	Folke Östlund	"
1946	"	"	Folke Östlund	"	Börje Lagerström	Otto Gjertsson
1947	"	A. E. Dittmer	"	"	Tore Bergqvist	"
1948	"	"	"	"	Elov Nicklasson	"

Från redaktionen

I sitt första nummer i augusti föregående år hoppades red. att vårt lilla medlemsblad skulle kunna utkomma en gång om året. I år ser det emellertid ut som om det skulle bli två nummer. Vår kamratförening i Göteborg 15-årsjubilerar nu i februari, och vad är naturligare än att: Göaträngaren då låter höra av sig. Det andra numret avser red. låta utkomma i god tid till den kårens dag, som kommer att anordnas vid T 2 i augusti.

Det är emellertid en sak som kan spolierna red:s planer. Ett samtal med föreningens kassör ger vid handen att de ekonomiska förutsättningarna för ett fullföljande av planerna äro mycket små. Tack vare att medlemmarna i kamratföreningen i Göteborg själva svarat för alla annonser i detta nummer, behöver greppet i Skövdeföreningens kassa inte bli så stort som väntats. När detta nummer är betalt finns det, trots göteborgarnas insats, emellertid icke så mycket pengar kvar i farjunkare Stenströms kassa, att det räcker till augustinumret.

Situationen är alltså prekär.

Det fordras krafttag av alla medlemmar. Först och främst måste var och en så snart som möjligt inbetala sin årsavgift för 1949. Årsavgiften är endast en krona. Den måste vid ett kommande årsmöte höjas. I väntan på denna höjning står det emellertid var och en fritt att självmant höja den, d. v. s. i stället för en krona skicka två eller tre, ja, hur många som helst. Men vänta inte till slutet av året med att skicka dem. Sätt in dem på postgirokonto 95 822 redan i dag.

—o—

D U

kommer väl att deltaga i
15-årsjubileet i Göteborg?

Anmäl i så fall i god tid Ditt deltagande. Läs under rubriken "Att iakttaga" på sid. 5.

MINNEN FRÅN T 2:s BARNDOM

F d kriminalöverkonstapel Bernhard Olofsson är en av göteborgsföreningens äldsta medlemmar. Redan 1893 tog han anställning som volontär vid Göta trängbataljon. Här nedan berättar han hur det kunde gå till i den gamla goda tiden.

Göta trängkår, ursprungligen Göta trängbataljon, blev uppsatt 1892 och förlagd till fästningen Karlsborg, i en naturskön men mycket trist trakt. På grund av tristheten blev fästningens officiella namn av soldathumorn ändrat till Gråbo, ett namn som troligen ännu är gångbart både där och annorstädes.

År 1893, då undertecknad skrudsade sig i kårens uniform, var idrotten icke "uppfunnen" eller var i varje fall ett okänt begrepp för menige man. De tidsfördriv för manskapets del som stod till buds var vanligtvis kortspel, besök på kårens marketenteri, dans under lördags- och söndagskvällar och träff med dalkullor, som arbetade på ammunitionsfabriken, och med andra flickebarn. En av kamraterna sökte av religiösa skäl motarbeta kortspelet genom att undan för undan till höga priser köpa de av oss använda spelkortet och bränna upp dem. Men nya kortlekars anskaffades och "spelorgierna" fortfor. Att spel om penningar eller penningars värde, som enligt soldatinstruktionen var förbjudet, sällan förekom, berodde icke så mycket på förbudet som på kassabrist.

Grannsämjan mellan trängkåren och andra inom fästningen förlagda truppförband, fästningsartilleriet och Göta ingenjörbataljon, var i stort sett mycket god. Däremot förekom emellanåt större eller mindre handgemäng emellan sistnämnda två kategorier och volontärerna, som voro förlagda i den omedelbart utanför fästningen belägna volontärskolan. Vid ett sådant tillfälle blev en volontär ihjälslagen.

Första manskapsuppsättningen vid T 2 utgjordes av två kategorier: Volontärer från olika truppförband och s. k. lodare, huvudsakligast förut

Bernhard Olofsson

stamanställda från i Stockholm förlagda trupper. Lodarna, som icke brydde sig om vare sig examen eller befordran, tjänstgjorde som handräckning inom respektive kompanier och gjorde sig ofta skyldiga till penalism mot rekryterna. Lodarna rekapitulerade mestadels flera år i följd efter den första anställningstidens slut. Så småningom försvann lodarna helt genom den bestämmelsen att ingen fick rekapitulera utan att han genomgått kårens skolor för vinnande av befordran till underbefäl.

Förhållandet inom kåren var med ett eller annat undantag i stort sett gott. Var det någon av manskapet som uppförde sig synnerligen illa mot sina kamrater, skötte dessa själva om bestraffningen. "Komanistryk" var icke då avskaffat, men kom, så vitt jag kan minnas, icke till användning mer än en gång under min anställning vid kåren. Anledningen därtill var att delinkventen gjort sig skyldig till upprepade tillgrepp från kamraterna. Vid exekutionen fastbands syndaren med förbandna ögon och med ryggen uppåt, vid en bänk. Därefter deltog samtliga kamrater vid kompaniet i bestraffningen genom att med käppar, svängremmar och andra lämpliga föremål bearbeta ryggslutet på syndaren med resultat att denne en tid framåt endast med största svårighet

kunde sitta på den avbasade kroppsdelen.

Hur lätt det, som smålandspojken sa, går att få ett namn, ges här ett exempel på.

En av kamraterna vid kompaniet, S., hade under en garnisonsvakt inköpt en stor cigarr, på vilken han gång efter annan rökte. Då cigarren var skadad, blev det icke mycket beviint med rökningen. Under S:s vakttjänstgöring hade någon av det tjänstefria manskapet doppat ena ändan av cigarren, som förvarades i vaktrummet, i fotogen. Då S. senare inkom i vaktrummet och tände cigarren, brann den med en klart lysande låga. S. yttrade då: "Det var allt bra att den brände så bra, men det var inte bra att den brände så bra". Sedermera och så länge S. tjänstgjorde vid kåren fick han heta "Bra". "Bra" hade den ovanan att någon gång emellanåt hemkomna mer eller mindre "påstruken" och fullt påklädd lägga sig att sova i sin säng. Vid sådana tillfällen fanns det ingen möjlighet att få honom så pass vakent att han själv kunde kläda av sig. Tjänstvilliga kamrater fingo då, för att rädda honom från följderna av hans "florshuva", verkställa proceduren med avklädningen. Då "Bra" enligt hans kamraters åsikt alltför ofta tog deras hjälpsamhet i anspråk i det hänseendet, beslöt de att vänja honom av med dylka eskapader. Då "Bra" vid ett tillfälle på ovan beskrivet sätt lagt sig att sova blev både han och singen, vari han låg, av kamraterna inburen i ett intilliggande lektionsrum. Ett där befintligt skelett, förvarat i ett skåp i rummet, framtogs och ställdes vid sängen vari "Bra" vilade, varefter kamraterna avlägsnade sig och stängde dörren. Fram mot morgonen blev det ett förfärligt oväsen från rummet där "Bra" låg. "Bra" upphävde hjärtskärande skrik, som "gick genom märg och ben". Kamraterna, som av hans nödrop blevo allvarligt skrämde, skyndade då in i rummet där "Bra" låg och under oupphörliga rop stirrade på skelettet. Ropen upphörde icke ens då "Bra" blivit inburen i logementsrummet. Kompaniadjutanten, som bodde rakt över lektionsrummet, kom nedrusande endast iklädd nattdräkt och frågade om vi mördade

Forts. på sid. 8.

GAMLA MINNEN UPPLIVAS

I denna artikel upplivar en annan gammal göteborgare minnen från sin tjänstgöring vid T 2. Einar Strandberg gjorde sin värnplikt vid kåren 1912. Redan då fanns det, som framgår av artikeln, sjukvårdshundar vid kåren. Det var mer än t. o. m. Red. visste. Tyvärr var det fotografi, som visade hundarna med hussar, så gulnat av ålder, att det icke gick att få med i tidsningen.

När i augusti månad föregående år, kamratföreningen i Göteborg erhöll en inbjudan från Kungl Göta trängkår till en sammankomst i Skövde, vari bl a skulle ingå en utflykt med buss till Warnhem, Axvall, Kinnekulle m fl kända platser, anmälde jag med glädje mitt deltagande i färd.

Söndagen den 22. augusti kl 1000 samlades vi alla i T 2 gymnastiksal (göteborgarna under sin egen föreningsfana) och blevo alla personligt hälsade av kårens nye chef, överste Camitz. Efter en utmärkt frukost i matsalen, höll kamratföreningen sitt årsmöte, varpå vi voro färdiga att starta utflykten.

Det var roligt att efter 35 år få återse de gamla kända platserna Warnhem, Husaby, Västerplana, Rustsäter, Höggullen m fl. Under överste Camitz utmärkta värdskap avåts en förträfflig middag vid Kinnekulles fot varefter vi göteborgare tyvärr måste bryta upp för att i tid hinna tillbaka till Skövde och göteborgståget. På hemvägen körde vi i hastigheten vilse och kommo in på fel väg. Det var en bra väg med en vacker natur på båda sidorna, men konstigt nog syntes inga hus eller människor på hela sträckan. Långt om länge råkade vi på ett litet torp, och där fick vi reda på att denna fina autostrada var den gamla Timmersdalajärnvägens banvall. Nåja, vi skulle väl åter en gång få se en liten landsväg, men plötsligt stannade motorn. Här hjälpte varken teori eller praktik — motorn var död. Vi började nästan bereda oss på att övernatta i bussen, då helt oförmodat en av de andra bussarna dök upp. Även den hade kommit vilse. Vi

Einar Strandberg

fick byta buss och hann i sista minuten till snälltåget i Skövde. Hoppas att vår buss, som de värnpliktiga fick överta, omsider kom igång, så att vi ej blevo skuld till något längre permissionsförbud.

Tack för den trevliga dagen, ni alla från Översten ner till chauffören.

Där jag satt bekvämt tillbakalutad i en förstklassig buss och såg landskapet snabbt fara förbi, gick ovillkorligen tanken tillbaka till den tid, då jag år 1912 fullgjorde min rekrytjänstgöring vid T 2. Då marscherade man med full packning jämte sjukvårdsmateriel, börjande på Skövdes dåvarande kullerstensbelagda gator, för att fortsätta de urusla vägarna över Billingen mot Bjurum, runt Hornborgasjön till Warnhem, Axvall, Timmersdala och norr om Billingen tillbaka till Skövde. Vem kunde då tänka sig att en senare generation trängare, skulle slippa detta 2 dagars "knatande", och istället åka runt samma sträcka i fina bussar på några timmar. Några bilar voro då ej synliga på Skövdes gator och de enda bussar som förekommo var de, som en del av pojarna använde för att stärka sina tuggredskap med.

Efter en sådan dag kommer gärna minnena åter. Mycket ha förändrats under alla dessa år, och de flesta av de gamla kända äro borta.

Kasernen i Skövde är densamma som då, men mycket nytt har till-

kommit och många förbättringar ha gjort. Hela kåren har vuxit ut. Ovanstående bild visar hur sjukvårdskompaniet uppställt till avmarsch, såg ut 1912.

Då hade T 2 egen musikkår, en utmärkt sådan, som dagligen spelade på kaserngården vid middagstid. Härvid kunde man även få se trängens finaste ridhästar i den högre skolan ridna av de skickliga ryttarna major Palm och kapten Lundblad m fl.

Vi var fyra göteborgspojkar, som från början höll ihop under rekryttjänstgöringen vid T 2 och hyrde ett rum tillsammans för våra fritidsstunder. Av dessa försökte två, för att slippa marscherna och göra ifrån sig värnplikten på en gång, bli nerflyttade till skrivbiträden, s k malajer. På något underligt sätt lyckades de därmed. När sedan den tredje gick in som reservspel vid musiken, vilket innebar att även han slapp ifrån uteövningarna och marscherna, var jag nu ensam kvar på trupp. Hur skulle även jag komma ifrån detta? Jo, man kunde exempelvis få ont i ett knä. Jag sjukanmälde mig och blev inlagd på sjukhuset för observation. Doktorn lutade nog åt ledgångsreumatism. Den temperaturstegring, som skulle avgöra utvecklingen, uteblev emellertid och jag blev utskriven igen. Till en början fick jag tjänstgöra som städare på kompaniet. En kväll, då vi spelade fotboll, ställde jag mig i målet och klarade med en del kastningar efter bollen detta ganska bra. Då fick jag plötsligt en klapp på axeln och nå-

gon sade: "Nu har han tydligen inte ont i knät längre!" Det var sjukhusväbels, sergeant Ångström, som sade åsatt mit målvaktspel. Förkylt, tänkte jag, och det med all rätt. Dagen därpå vid sjukvisitationen viskade sergeanten något till doktorn och efteråt överräckte han ett stort glas med medicin till mig, med uppmaning att ta alltihop och komma igen på eftermiddagen. Samma procedur ägde rum ytterligare två dagar. Det blev ett förbaskat springande dag och natt från tredje våningen i kasernen ner till uthusen vid sjukhusgrunden. Så inte var det något fel på ricinoljan. Fjärde dagen begärde jag att få försöka på trupp igen, och sedan var jag aldrig sjukskrivnen eller borta från någon marsch eller manöver under fem års inkallelser.

För att få litet ombyte i det dagliga "harvandet" försökte jag sedan ofta få någon särskild kommandering. På marscherna tjänstgjorde jag ofta som cykelordonnans och i Skövde som hundtränare. Trängtrupperna hade nämligen redan då sjukvårdshundar, vilka tränades i att uppsöka och rapportera sårade. Det var en rolig och trevlig kommandering. Distinktionskorpral (furir) Johansson, som ledde dressyren, beredde mig härunder många glada stunder, och många äro de minnen jag har kvar från denna tid.

Göteborg i december 1948.

Einar Strandberg.

VÄRVA NYA MEDLEMMAR

Minnen från T 2:s barndom

Forts. från sid. 7

någon, "Bra", som då lugnat sig något, men fortfarande verkade själsfrånvarande, var urstånd att lämna någon förklaring. Kamraterna förklarade emellertid att "Bra" drömt, varmed adjutanten lät sig nöja. Något men av det otäcka "skämtet" eller andra efterräkningar följde dess bättre icke.

T 2 bestod vid ifrågavarande tid av ett sjukvårds- och ett trängkompani vartill under sommartid tillkom ett beväringsskompani. Sjukvårdspersonalen, som skulle utbildas till sjukvårdare, fick sin utbildning vid garnisonssjukhuset, där en gammal snäll och beskedlig väbel svarade för sjukhusets proviantering, den yttre ordningen inom sjukhusområdet m. m. Väbels sätt att uttrycka sig var ofta något egendomligt och det blev på grund därav en sport bland eleverna att härma honom. En av eleverna, för övrigt en riktig upptågsmakare, kunde härma väbels röst så korrekt, att det var omöjligt att avgöra vem som talade, om man irte såg dem. En vacker sommaraftermiddag då väbels i sin bostad tog sig en middagslur, tog nyssnämnde elev sig det orådet före att gå in på sjukhusets expedition och telefonera till fästningskommendantens expedition och under uppgift att det var från sjukhuset prata en hel del galenskaper. Olyckligtvis bar det sig så illa att kommandanten, överste von Bahr, en krigare av gamla stammen och med häftigt humör, befann sig på expeditionen och själv tog emot det tokiga telefonmeddelandet. Då översten väl igenkände rösten i telefonen som sjukhusväbels röst, blev han i högsta grad uppretad över dennes lindrigt sagt oförskämda beteende. Resultatet av påringningen lät icke heller länge vänta på sig. Några minuter senare kom kommandantens ordonnans med stormsteg till sjukhuset med order att väbels genast skulle inställa sig till förhör på kommandatsexpeditionen. Väbels, som blev väckt ur sin ljuva slummer, måste "hals över huvud" och så fort hans gamla och sjuka ben förmådde bära, skynda till förhöret, där han av den uppretade kommandanten fick en "över-

Några bilder från T. 2:s lägerkurs 1948

Militärbefälhavaren för III militärområdet, generalmajor F. Högborg, har i ett uttalande på annan plats i detta nummer bl. a. framhållit vikten av att kamratföreningarna understödja och befrämja den frivilliga befälsutbildningen. I förra numret av Götaträngaren lämnade kapten R. Kristler en orientering om den frivilliga befälsutbildningsrörelsen. Även nu har Götaträngaren vänt sig till kapten Kristler. Här nedan ger han oss några glimtar från den lägerkurs han ledde sommaren 1948. Låt inte kapten Kristlers maning om deltagande i den frivilliga befälsutbildningen förklina ohörd.

Den luftiga matsalen

De senaste åren ha vid T 2 under två veckor anordnats s. k. lägerkurser ingående såsom ett led i den frivilliga befälsutbildningen. Efter vinterhalvårets fritidsundervisning under vardagskvällar och söndagar ha vpl intresserade för frivillig utbildning samlats i Mariestadstrakten för att i fjorton dagar i vapenrocken vidareutbilda sig och njuta av härdande friluftsliv. De till kursen inryckande ha icke blott fått ett uppfriskande av militära kunskaper

och färdigheter utan även kunnat glädja sig åt ett synnerligen gott kamratskap. Den trevna lägerplatsen vid Vänerens strand ett par km. väster Maristad och samvaron i och utom tjänsten ha skänkt såväl lärare som elever många angenäma minnen. En mild försyn har låtit solen skina från en molnfri himmel den tid kursen pågick, och anmärkningsvärt är, att de senaste två åren ha alla måltider lämpligen kunnat intagas i

det fria. Kronmaten kryddades av lotter från Mariestads lottskår, som nedlade ett oegennyttigt arbete på att på allt sätt göra måltiderna utmärkta. Att de lyckades synnerligen väl häri, var kursen rörande enig om. Skydd mot vädret fanns, om så erfordrats. Två värdtält stödde till kursens förfogande. Nu användes dessa enbart såsom förläggningstält och möjliggjorde för varje man att ligga mellan lakan i en god

halning", som han säkert aldrig glömde. Väbeln bedyrade helt naturligt sin oskuld, och efter långt parlamentarande fingo de klart för sig, att de varit utsatta för drift. Väbeln, som på goda grunder misstänkte att någon av sjukhusets sjukvårdselever varit upphovet till spektaklet, sammankallade vid återkomsten till sjukhuset samtliga elever, och i mycket uppbragt ton förebrädde han dessa vad de låtit komma sig till last, och meddelade samtidigt att ingen permission komme att beviljas eleverna förrän den skyldige gav sig till känna.

Väbeln fick emellertid aldrig vetskap om vem upphovsmannen till skämtet var, och permissionsförbudet upphävdes efter några dagar.

B. O.

Den lika luftiga lektionssalen

Söndagsutflykt

säng. Fritiden kunde tillvaratagas på lämpligaste sätt — Vänerns böljor att löga sig i alldeles intill lägerplatsen och för den som medtagit cykel var det lätt att komma in till Mariestad, som kunde bjuda besökaren en trevlig sommarstads nöjen. Den från tjänst fria söndagen tillbringades på Vänern i ett par förhyrda motorbåtar och avslutades med gemensam middag på Bromö herrgård, som ligger på en liten ö utanför det vackra Torsö.

Ett tjugotal elever i bil-, sjv- och tygtjänst genomgingo lägerkursen, som hölls de första fjorton dagarna i augusti 1948. Eleverna voro förordnade vpl fänrikar, sergenter, furirer och korpraler, som anmält sig till befodrings- eller repetitionskurs. Bland fänrikarna voro i och med lägerkursens avslutande 7 man klara till förordnande såsom vpl löjtnanter. Examen och inspektion av överste Camitz hade dessförinnan förrättats. Till kursen voro ur T 2 kommenderade såsom kurschef och lärare kapten Kristler, såsom övriga lärare fanjunkare Jansson och sergent S. T. Johansson.

Innevarande år avses en liknande lägerkurs bliva anordnad av T 2 och under samma tid — början av augusti. Även om Du icke tidigare varit ansluten till den frivilliga befälsutbildningen, kan Du anmäla Dig till denna lägerkurs. Närmare bestämmelser rörande frivillig utbildning återfinnes i föregående nummer av

Götaträngaren eller kunna inhämtas i närmaste befälsutbildningsförening. Anmäl Dig till denna utbildning och Du kommer icke att ångra Dig!

Du bibehåller Ditt förordnande och kan vinna befordran. Du ökar Dina färdigheter och kunskaper, förbättrar Din kondition och kommer med i ett gott kamratskap. Och inte minst värdefullt — Du gör Dig bättre skickad att i ofredstid fylla Din plats i vår krigsorganisation.

R. KRISTLER.

Bliv medlem
i
din hemorts
Befälsutbildnings-
förening

Kungl. Göta trängkärs kamratförenings styrelse m. m.

(enligt sammanträde 22/8 1948).

Ordförande: Överste S. Camitz

Vice ordförande: Överstelöjtnant S. Beckman

Sekreterare: Fanjunkare P. Bäck

Skattmästare: Fanjunkare N. Stenström

1. klubbmästare: Kapten G. Almén

2. klubbmästare: Fanjunkare F. Bladh
(utom styrelsen)

Suppleant: Löjtnanten A. O. Broman

Övriga ledamöter: Kaptenen G. Alm, Trädgårdsmästare A. Andersson, Skövde, Frisurmästaren C. Kolming, Göteborg, Konditor B. Nilsson, Göteborg, Grosshandlare J. Larsson Kvänum och Målarmästare G. Jansson, Igelstorp.

I verkställande utskottet ingår:

Överstelöjtnanten Beckman kaptenerna Alm och Almén samt fanjunkarna Bäck och Stenström.

Revisorer: Fanjunkarna O. A. Gustafsson och E. Wilsson och suppleanter för dessa Kaptenen E. Östlund och Maskinisten G. Tapper.

NYTT AR - NY ARSAVGIFT
Postgiro 95882.

TRÄNGKAMRATER!

Transporter med bil Göteborg—Örebro,
tur- & retur, utföres snabbt genom
AKARE D. BEIRON
Transportör för A. S. G.
Telefon 172400. GÖTEBORG.

Ett par bilder från utfärden i augusti 1948

Så här gemytligt och trevligt gick det till vid den utfärd, som kamratföreningen ordnade i samband med årsmötet i augusti föregående år.

RESERVERA

**Söndagen den
6 mars 1949**

för kamratmöte vid Kungl. Göta
trängkår. Samling vid T 2 kl. 14,00

Avmälan om deltagande insändes till
fanjunkare P. Bäck, T 2 före den 2
mars.

Preliminärt program

Förhandlingar

Visning av kaserner, lektionssalar
m. m.

Middag i kårens matsal

Samkväm

Avsikten är att vidtala "Västgöta-
Bengtsson" att berätta historier.

—o—

FÖRENINGSMÄRKET

Kamratföreningens föreningsmärke med nål kan rekvireras från föreningens kassör, fanjunkare N. Stenström, T 2.

Priset är kr. 2:50. Då märket är synnerligen vackert är det väl värt sitt pris.

Insänd kr. 2:70, lämpligen i frimärken. De extra 20 örena äro avsedda till porto. Märket sändes nämligen i vanligt brev, varigenom kostnaden för postförskott inbesparas.

Den vackra föreningsnålen beskrives heraldiskt på följande sätt:

"Rund sköld med tre kronor krönt av kunglig krona omgiven av strålar, skölden blåmaljerad, kronorna förgyllda, strålarna försedda med kråsnål."

Betald annonsplats

OM KRIGET KOMMER

Genom Kungl. Maj:ts beslut den 17 juni 1943 utgavs en vägledning för rikets medborgare i händelse av krig, broschyren "Om kriget kommer". Sveriges folk önskar icke kriget, och vårt hopp är att även i fortsättningen få stå utanför krigiska förvecklingar. Dock är vi eniga i föresatsen att värna rikets enhet och självständighet emot varje angrepp. Låt oss därför draga fram några av de satsar i ovannämnda broschyr, som gälla för vårt handlande i händelse av krig.

Motstånd skall göras i alla lägen.

Varje meddelande att motståndet skall uppgivas är falskt.

Det moderna kriget är icke blott en kraftmätning mellan militära styrkor. Det berör allt och alla. Angreppet kan komma utan förvarning och sättas in till lands, till sjöss och från luften. Man kan vänta åtgärder avsedda att framkalla panik, propaganda i radio och genom flygblad med falska meddelanden om svenska eftergifter. Sabotagehandlingar av fientliga agenter äro också att vänta.

För Dig som är krigsplacerad och erhållit "krigsplaceringsorder" eller meddelande om krigsplacering i någon form gäller den enkla grundregeln:

Inställ Dig vid Ditt förband!

Har krigstjänstgöringsorder eller annan order icke kommit Dig tillhanda, invänta den icke! Post- och telegrafförbindelser m m kunna bli avbrutna. Sök Dig ofördröjligen till Ditt förband! Sky inga svårigheter eller faror! Detta är Din plikt. Om Du inte kan komma till den inställdelseplats, som Du fått anvisad, skall Du vända Dig till närmaste hem-

värnsbefäl eller till i krigsplaceringsordern särskilt angivet truppförband, där Du får besked om vad Du skall göra. Tag Dig fram med tåg, båt, buss, bil, cykel eller till fots, hur som helst, men tag Dig fram!

Om Du icke är krigsplacerad, om Du har uppskov eller gått ur värnpliktsåldern, stanna kvar vid Din arbetsplats så länge Din hemort är i svensk hand och lämna den blott på order av civil eller militär myndighet! Beröres Din hemort av lantstrider eller hotas av ockupation vänd Dig till närmaste hemvärnsbefäl, som ger anvisning om vad Du har att göra.

Se till att Du icke blir tagen av fienden! Varje man är oumbärlig vid rikets försvar.

Är Du civil och icke truppregistrerad bör Du i första hand anmäla Dig som krigsfrivillig vid närmaste militära förband. Kan så icke ske, hjälp svensk militär och svenska skyddsorgan även när hjälpen synes svår och farlig att giva! Uirätta nyttigt arbete! Motarbeta panik och sprid inga rykten! Var på Din vakt mot spioner!

I fråga om alarmering vid flyganfall, blixtanfall och omedelbar krigsfara gäller särskilda signaler, "flyglarm", "faran över" och "beredskapslarm".

Signalen *flyglarm* innebär omedelbar fara för flyganfall och ges under en minut genom upprepade korta ljudstötter på de flesta orter med tyfon och inom andra orter med sirén genom en stigande och fallande s k "rämton".

Signalen *faran över* ges under en halv minut med såväl tyfon som si-

ren genom en lång, jämn signal och innebär att genom föregående flyglarm inträtt larmtillstånd upphört.

Beredskapslarm ges om landet utsättes för blixtanfall eller om omedelbar krigsfara föreligger utan att högsta luftskyddsberedskap dessförinnan anbefallts.

När flyganfall icke är att vänta, ges beredskapslarmet såsom flyglarm åtföljt efter 30 sekunder av "faran över".

När flyganfall är att vänta, ges beredskapslarmet såsom två flyglarm med 30 sekunders mellanrum.

Såsom ett sammanfattande "*kom ihåg*" för den svenske medborgaren gäller:

Varje angrepp mot rikets frihet och självständighet skall mötas med vapen.

Det totala kriget kräver det totala försvaret.

Sverige vill försvara sig, kan försvara sig och skall försvara sig.

**BLIV MEDLEM I
KAMRATFÖRENINGEN!**

När det gäller rakning eller klippning

då står Elon med kniv och sax i högsta hugg, rakar och klipper din ostyriga lugg.

Elon Svenssons

Rak- & Frisésalong
Västergatan 39 GÖTEBORG

WALLINS PÅLSVARUAFÄR

Eklandag. 43 GÖTEBORG Tel. 16 65 24

Tillverkning av allt inom branschen

Intresseundersökningen vid T 2 1948

Garnisonsassistenten Folke *Graham* har varit vänlig nog att till red. överlämna resultatet av den av honom företagna intresseundersökningen vid T 2 1948. Det är en mycket intressant statistik han här framlägger.

Intresseundersökningen har kommit till stånd för att ge personalvårdsverksamhetens handhavare svar på en rad för personalvårdens organisering avgörande frågor. De främsta syftena voro:

- att klargöra från vilken miljö årets rekrytkull vid T 2 kom; speciellt gällde det att kartlägga rekryternas civila fritidsintressen med hänsyn till tidigare föreningsverksamhet;
- att klargöra vilka åtgärder som i första hand borde vidtagas för att möjliggöra ett rationellt utnyttjande av fritiden och samtidigt i möjligaste mån tillgodose rekryternas egna önskemål om den militära fritidens disposition;
- att inventera förekomsten av för förströelseverksamheten lämpliga förmågor, särskilt sångare, musiker m. fl. samt
- att ge upplysningar av omedelbart värde för planläggningen av höstens frivilliga fritidsundervisning m. m.

Undersökningen har omfattat värnpliktiga, som inryckt till sin första tjänstgöring i juni 1948. De värnpliktiga fingo själva ifylla en blankett, på vilken en mängd frågor uppställdes. Före ifyllandet av blanketten lämnades en ingående information om personalvårdsverksamheten m. m. för att klargöra syftet med undersökningen. Sammanlagt undersöktes 292 värnpliktiga.

Översikt över undersökningens resultat. Kartläggning av rekryternas civila miljö.

89 av rekryterna vid T 2 voro sysselsatta inom yrkesgrenen "Industri- och hantverk", 64 inom "Handel och samfärdsel", 60 inom "Jordbruk och binärningar", 4 i "allmän tjänst" och en redovisades som "Diversearbetare". 74 redovisades som studerande.

Granskar man rekryternas skolutbildning finner man att 24,7 proc. avlagt studentexamen eller motsvarande, 7,2 genomgått lantmannaskola, yrkesskola eller motsv., 8,5 proc. avlagt realexamen, folkhögskola eller motsv., samt att 59,6 proc. av rekryterna sakna skolutbildning utöver folkskola.

Denna översikt antyder, att rekrytmaterialet till sin sammansättning är synnerligen blandat. Olika yrkeskategorier finns representerade och utbildningsnivån skiftar avsevärt. Ingen viss grupp intager någon särskilt dominerande ställning.

Rekryternas fritidsliv före inryckningen.

Av undersökningen framkom att 23 proc. av de undersökta sysslade med fritidsstudier av något slag. Av de 71 som sysslat med studier, ha en del idkat både korrespondensstudier och deltagit i studiecirklar. Intresset för de olika studieformerna är ganska jämt fördelat bland de rekryter, som sakna högre utbildning än folkskola, medan korrespondensundervisningen mera intresserat dem, som ha högre utbildning än folkskola. En viss skillnad märkes också i studieintresset mellan dem som ha högre skolutbildning och dem som ha enbart folkskola som grund.

Av följande tabell framgår studieintresset:

Eubart folkskola:	Proc.
Korrespondensstudier	13
Studiecirklar	13
	100 proc. — 174
Högre utbildning:	Proc.
Korrespondensstudier	32
Studiecirklar	11
	100 proc. — 118

Fritidsstudierna ha mest varit inriktade på att förvärva kunskaper i utbildningssyfte. Endast ett fåtal av deltagarna i studiecirklar ha sysslat med s. k. bildande ämnen. Korrespondensstudierna ha uteslutande inriktats på yrkesutbildande studier.

Att göra en analys av ungdomens intresse för studier med ledning av

här framkomna siffror är tämligen svårt. En mängd olika faktorer, som icke kunnat bedömas genom undersökningen, inverka säkerligen på studieintresset. Det kan däremot antagas, att den åldersgrupp, som här representeras, mest är intresserad av att idka yrkesutbildande studier. Detta sammanhänger givetvis med att många ännu inte valt yrke.

Rekryternas intresse för föreningar var ganska stort. Inte mindre än 85 proc. voro medlemmar i en eller flera föreningar. Någon skillnad i föreningsintresset mellan de olika skolutbildningarna förmärktes inte.

De flesta av rekryterna voro medlemmar i flera föreningar. I följande tabell erhålles en översiktlig bild av de 292 rekryternas föreningsintresse:

	Proc.
Gymnastik och idrottsfören.	45,5
Fackförening	21,5
Politisk organisation	20,0
Nykterhetsorganisation	16,4
Musik och sångsällskap	12,3
Amatörteater	12,3
Sparklubb	11,0
Scoutrörelse	9,5
Religiös organisation	8,5
Motororganisation	7,5
Försvarsorganisation	5,0
Folkbildningsorganisation	4,0
Friskisportklubb	3,0
Övriga föreningar	28,5

29,5 proc. av föreningsmedlemmarna ha haft förtroendeuppdrag inom respektive föreningar såsom ordförande, studieledare, kassör eller sekreterare.

44,5 proc., d. v. s. omkring 130, av rekryterna bedrev aktiv idrott. Bland idrottsgrenarna dominerade fotboll och inte mindre än 40 proc. av dem, som bedrev aktiv idrott, sysslade med denna idrottsgren. 36 proc. ägnade sig åt fri idrott, 13 proc. åt handboll, 11 proc. simmade 8,5 proc. orienterade och 7 proc. spelade tennis.

Flertalet av de undersökta sysslade med flera idrottsgrenar. Utöver de grenar, som äro upptagna i ta-

bellen, hade även 14 andra uppgivits.

Förutom ovan angivna fritidssysselsättningar har undersökningen lämnat en rik flora på fritidsintressen före inryckningen.

62 rekryter hade sysslat med musik, 50 med fotografering, 41 med motorkunskap, 31 med schack, 24 med slöjd, 28 med amatörteater, 22 med teckning och målning. Dessutom hade ett trettiofem andra hobbyssysselsättningar angivits.

Av dem som sysslade med musik, spelade 22 piano och orgel, 17 gitarr, 13 dragspel, 7 fiol och 3 blåste klarinetter. 6 andra musikinstrument hade uppgivits. Ett flertal spelade mer än ett instrument.

Rekryterna och tidningspressen.

86 proc. av rekryterna, som saknade utbildning utöver folkskola, läste dagliga tidningar. Intresset för läsning av dagliga tidningar bland dem, som hade högre skolutbildning, var något större eller 93 proc. I regel var det lokaltidningarna, som fångade rekryternas intresse.

Rekryternas intresse för veckopressen var ganska stort, 63 proc. av dem som hade enbart folkskola och 43 proc. av övriga läste minst en veckotidning regelbundet. De flesta rekryterna läste ett flertal veckotidningar. Se, Folket i Bild, Lektör, Hemmets Veckotidning, Allers Familjjournal, Allas Veckotidning o. Vecko-Revyn tilltalade rekryterna mest och i nämnd ordning.

Utöver dessa veckotidningar uppgavs ytterligare 35. Facktidningar läste 52 proc. av rekryterna, som hade högre skolutbildning än folkskola och 18 proc. av övriga. Motor och Teknik för Alla tilldrog sig mest uppmärksamhet.

Rekryterna och litteraturen.

65 proc. av rekryterna uppgav att de läste böcker mer eller mindre regelbundet. Vid kategoriklyvning får man fram följande:

52 proc. med enbart folkskola och 84 proc. med högre utbildning läste böcker.

Rekryterna ha uppgivit inte mindre än 77 olika författare, vars böcker de läst. Följande tabell visar deras intresse för litteratur med hänsyn till författare.

	Proc.	Proc.
Sigge Stark	5	Karl Gunnarson 3
Bernhard Nord	4	Selma Lagerlöf 3
Jack London	4	Sigfrid Siwertz 3
Sven Salje	3	Vilhelm Moberg 2

Facklitteraturen intresserade icke i nämnvärd utsträckning rekryterna. Endast 24 uppgav, att de läste facklitteratur.

Rekryternas önskemål angående dispositionen av fritiden.

Betr. önskemålen angående disposition av fritiden framgår detta av följande tabell:

	Proc.
Önskar syssla med idrott	40
Önskar syssla med hobby- eller prakt. verksamhet	22
Önskar syssla med studier	15

Vid kategoriklyvning får man fram följande tabell:

Enbart folkskola:

	Proc.
Önskar syssla med idrott	40
Önskar syssla med hobby eller prakt. verksamhet	14
Önskar syssla med studier	13
	100 proc. — 174

Högre utbildning:

	Proc.
Önskar syssla med idrott	34
Önskar syssla med hobby- eller prakt. verksamhet	32
Önskar syssla med studier	19
	100 proc. — 118

Ett flertal uppgav, att de önskade syssla med mer än en fritidssysselsättning.

Skövde i oktober 1948.

Folke Graham,
Garnisonsassistent,

BLIV MEDLEM I KAMRATFÖRENINGEN!

BETALD ANNONSPLATS

Idrott

MÄSTERSKAPSTÄVLINGEN

på gevär gick av stapeln den 11 september på skjutbanan i Dunkehäll. Sergeant Persson segrade efter en hård duell med överfurir Blomster. Dessa båda ledde omväxlande efter varje serie med endast en poängs skillnad. Genom sin seger fick sergeant Persson sin andra in-teckning i det vackra vandringspri-set.

Resultat: Kårmästare sergeant Persson 186 poäng, 2. överfurir Blomster 183 poäng, 3. fanjunkare Carlsson 178 poäng, 4. kapten Lexander 174 poäng, 5. löjtnant Sandstedt 165 poäng.

SMI-TÄVLINGEN

på hemmabana gav för kårens del i år många utmärkta resultat. Som exempel kan nämnas löjtnant Lundbergs 192 poäng i duellen (av 200 möjliga). Han sköt med sin pistol m/07, vilket ytterligare ger glans åt resultatet.

Resultat.

Gevär: Klass 5 sergeant Persson 189 poäng, överfurir Blomster 185 poäng;

Klass 4 kapten Lexander 182 poäng, överfurir Nilsson 182 poäng;

Klass 3 furir Jonsson 181 poäng, löjtnant Larsson 169 poäng.

Korthållsskjutning: Sergeant Persson 391 poäng, tyghantverkare Dan-nestam 389 poäng.

Pistol: Klass 4 sergeant Molin 167,1 poäng, fanjunkare Carlsson 166,5 poäng;

Klass 3 sergeant Sterner 168,7 poäng, överfurir Edgren 162,4 poäng.

Duellskjutning: Löjtnant Lundberg 192 poäng.

Anmärkningsvärt för 1948 är det stora intresse som ägnats pistol-skjutningen och framför allt de resultat som här erhållits. Kåren har många utmärkta pistolskyttar, som säkert komma att låta tala om sig. Ett namn på uppåtående är sergeant Sterner. Han har endast tävlat en kort tid, men redan nu är han farlig för vilken mästerskytt som helst. För 1949 är det endast att hoppas att många flera ungdomar visa samma intresse och träningsiver.

NYTT från Göta trängkår

UTNÄMNINGAR

Kungl. Maj:t har utnämnt
till överstelöjtnant vid underhålls-
trupperna majoren B. Fischer (1/4
1949)
till kapten i armén löjtnanten i armén
fanjunkaren i trängens reserv G.
Augustsson (1/10 1948)
till löjtnant vid underhållstrupperna
löjtnanten i kavalleriets reserv C.
C. G. Uggla (1/10 1948)
till kapten i underhållstruppernas
reserv löjtnanterna i reserven
Bergsten, Cotte, Norén, Landström
och Almquist.

PLACERINGAR

Fr. o. m. 1/4 1949: kaptenen Bode-
mark samt löjtnanterna Melin och
Hagström vid T 2; kaptenen Bel-
frage, löjtnanten Tingdahl och fän-
rik Gambe vid T 2 N.
Fr. o. m. 1/8 1949: överstelöjtnanten
Fischer vid T 3.

KOMMENDERINGAR

Arméingenjör Friede genomgår armé-
ingenjörskurs vid US 11/1—25/2
1949.
Fanjunkare Back är elev i kurs i
tygförvaltningstjänst vid Tyg S i
Stockholm 21/3—10/12 1949.
Fanjunkarna Hansson och Stenström
genomgå kurs för expföreståndare
7/2—12/3 1949 respektive kurs för
personalregistratorer 7/2—16/3 1949
Båda kurserna äga rum vid Int S i
Stockholm.
Furir 191-9-47 Andersson är elev vid
Hundskolan 11/1—25/2 1949.
Furir 40-9-49 Svensson har tjänst-
gjort vid kommissarieskolan vid P
4 tiden 1/11—20/12 1948.

AVSKED

Majoren i reserven Atterling och
fanjunkaren i reserven Johansson
ha på grund av uppnådd ålders-
gräns erhållit avsked 12/12 1948
resp. 1/1 1949.

DENNA TIDNINGS

SÄMTLIGA ANNONSÖRER

ÄRO

GÖTEBORGARE

Laneviks

Konditori & Tebrödsbageri

Terrassgatan 7.

Innehavare: Harald Lanevik.

Telefon 166905-

Rekommenderas för sina goda tillverkningar.

GÖSTA BACKMAN

Speceriaffär

Fribergsgatan 2

Tel. 183082

Bagaregårdens Ved- & Kolaffär

Bröderna Jönsson

Waterloogatan 2

Tel. 190127 - 150127

Allt i fast bränsle samt biltransporter.

ÖVRIGT

Chefen för Kungl. Göta trängkår
Översten S. Camitz är platsbefäl-
havare i Skövde sedan 1/10 1948.

Löjtnanten i armén, fanjunkaren i re-
serven H. W. Gustavsson har erhål-
lit tillstånd att kvarstå i reserven
till 31/12 1949.

Löjtnant Danell vistas utom riket 1/10
1948—30/6 1949.

INBETALA ARSAVGIFTEN!

Postgiro 95882.

ROLF WINGÅRD
Speceriaffär

Ranängsgatan 14

Tel. 15 42 30

REKOMMENDERAS.

Majornas Sporthall

Styrmansgatan 7

Tel. 149465

Lokaler uthyres för sport,
pingpong, tennis, handboll,
boxning, brottning och större
möten.

J. O. ANDERSSONS EFTR.

Kurt Wingård

SPECERIER

KAFFE

Brännåsvägen 51, Mölndal

Tel. 270342

REKOMMENDERAS.

Lundgrens

Färghandel

Älvsborgsgatan 48

Tel. 141873

Filial: Kompassgatan 10

Tel. 141113

Gynna dem som gynna oss.
Gynna våra annonsörer!

Otto Gje**BAGERI**

Myntgatan 14

Tel. 223770

Tage Eliason

Konditori och hembageri

Sylvestergatan 1

Tel. 163775

K. HERMANSSONS
Speceriaffär

Galatéagat. 12 Tel. 146174

REKOMMENDERAS

Henning W. Hanefors*Färg- & Kemikalieaffär*

Stampgatan 36

Tel. 152694

REKOMMENDERAS